

Консултативен съвет за Черно море

Работна програма за 2026 г. [01.01-31.12.2026]

1. Контекст

Създаването на Консултативния съвет за Черно море (BISAC) е предвидено в член 43 (Създаване на консултативни съвети) от Регламент (ЕС) 1380/2013 относно Общата политика в областта на рибарството (ОПОР), с цел насърчаване на балансирано представителство на всички заинтересовани страни и допринасяне за постигането на целите на ОПОР. BISAC е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, учредено на 20.07.2015 г. съгласно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел на държава членка България. Съветът е регистриран съгласно българското законодателство със седалище в гр. Варна – Република България и е открил втори офис в гр. Констанца – Румъния.

Съставът на Общото събрание включва 14 членове – сдружения, неправителствени организации и дружества, чиято дейност обхваща всички основни области на рибарството в България и Румъния – улов на морски живи ресурси, аквакултури, преработка, внос и износ, търговия на дребно и едро с риба и рибни продукти. Членове на BISAC са също екологични НПО и други заинтересовани страни с дейности, свързани с популяризиране на рибните продукти и участие в социалните аспекти на рибарската общност.

Изпълнителният комитет на BISAC се състои от 10 членове, от които 6 са рибарски организации и 4 организации от групата на други заинтересовани страни, при спазване на принципа 60/40:

1. НПО „МАРЕ НОСТРУМ“, Румъния
2. Сдружение за морски риболов ТОМИС, Румъния
3. Сдружение „РО-ПЕСКАДОР“, Румъния
4. Сдружение „ИВАН ПАЦАЙКИН – МИЛА 23“, Румъния
5. Рибарско сдружение „ГОЛОВИЦА“
6. Национална асоциация „Българско Черноморие“, България
7. Асоциация на производителите на рибни продукти – БГ-ФИШ, България
8. Сдружение „Организация на производителите Черноморска мида“, България

9. Сдружение Европейска асоциация на рибарите в Черно море, България

10. Фондация „Институт за екологична модернизация“, България

2. Мисия и цели на BISAC

BISAC ще продължи активното си участие в рамките на Общата политика в областта на рибарството (ОПОР). През 2026 г. Съветът ще продължи да разглежда темите, очертани в предходните работни програми, включително външното измерение на ОПОР, по-специално в сътрудничество с Генералната комисия по рибарство за Средиземно море (GFCM).

BISAC ще допринесе за приоритетите на Общата морска програма за Черно море, с акцент върху насърчаването на синергии за устойчиво рибарство в региона. Работната програма за 2026 г. ще разглежда и предизвикателства като изменението на климата, разпространението на неинвазивни чужди видове (NIS), енергийния преход и декарбонизацията, както и опазването на морските екосистеми и уязвимите видове, включително китоподобни като морската свиня и есетровите риби, които са от особено значение за черноморското рибарство, наред с разработването на мерки за смекчаване на взаимодействията с риболова.

Работната програма се основава на:

- Общата политика в областта на рибарството (ОПОР).
- Европейския океански пакт.
- План за действие на ЕС: Опазване и възстановяване на морските екосистеми за устойчиво и устойчиво рибарство.
- Стратегията на ЕС за енергиен преход в рибарството и аквакултурите.
- Инструментите на GFCM, по-специално Стратегия 2030, Регионалните планове за действие за дребномащабния риболов (RPOA-SSF), за премахване на ННН риболова (RPOA-IUU), за уязвимите видове (RPOA-VUL), както и препоръките и резолюциите на GFCM относно опазването, управлението на рибарството, прилова на уязвими видове, мониторинга, контрола и надзора.
- Министерските декларации от Букурещ (2016 г.) и София (2018 г.).
- Общата морска програма за Черно море и Техническата група по устойчива аквакултура.
- Регионалният план за действие за морските отпадъци, приет от Черноморската комисия.

3. Общи принципи на действие

BISAC ще служи като платформа за диалог и ангажираност със заинтересованите страни, като насърчава регионализацията и сътрудничеството между държавите членки и поддържа тясно сътрудничество с Европейската комисия (ЕК). Съветът ще наблюдава работата както на ЕС, така и на GFCM и ще участва активно в ключовите срещи, планирани за 2026 г.

Освен това BISAC ще засили връзките си с други консултативни съвети, по-специално със Средиземноморския консултативен съвет, като използва обмена на знания и споделяния опит от различни морски басейни.

Надграждайки опита от предходните години, BISAC ще продължи да насърчава сътрудничеството между администрациите на държавите членки, като осигурява активното си участие в процесите на планиране и вземане на решения при разработването на управленски планове и мерки за черноморското рибарство.

ПРИОРИТЕТИ НА РАБОТАТА НА BISAC ПРЕЗ 2026 г.

1. Общи дългосрочни и краткосрочни приоритети (най-малко 3 приоритета)

Здрави морски и крайбрежни екосистеми

1. Опазване и управление на рибарството – прилагане на задължението за разтоварване; прилагане на плана за изхвърляне на калкан; определяне на ОДУ и квоти за калкан и цаца; управленски мерки за бодлива акула и рапана на равнище ЕС и GFCM; предоставяне на препоръки; напредък в управлението на рибарството чрез екосистемен подход; участие в инициативи на GFCM за повишаване на осведомеността относно бодливата акула; предоставяне на препоръки.

2. Многогодишни управленски планове (MAP) – прилагане на съществуващите MAP за калкан, цаца и бодлива акула; разработване на нови MAP за други приоритетни видове в Черно море, включително рапана; предоставяне на препоръки; преглед на техническите мерки в MAP за калкан (включително периоди на забрана и ефективност); предоставяне на препоръки.

3. Борба с незаконния, недеklarиран и нерегулиран (ННН) риболов – идентифициране на търговски експлоатирани видове под ННН натиск; оценка на рисковете и обхвата на ННН риболова от оператори от всички националности; формулиране на превантивни, възпиращи и елиминиращи мерки; насърчаване на проследимостта и схемите за сертифициране на улова (включително сертификат за улов на калкан); ангажиране на членовете на BISAC в борбата с ННН риболова; подпомагане на събирането на данни и ефективно прилагане на схемата за документация на улова за калкан.

4. Биоразнообразие, уязвими екосистеми и видове – оценка на взаимодействията между риболова и уязвимите видове; прилагане на стратегии за намаляване на прилова, по-специално за морската свиня при калкановите хрилни мрежи и за есетровите видове; намаляване на изхвърлянията; повишаване на селективността; целенасочени технически мерки; принос към Плана за действие на ЕС за опазване и възстановяване на морските екосистеми; приоритизиране на мерки за опазване на морската свиня и есетровите риби; предоставяне на препоръки.

5. Изменение на климата и неинвазивни чужди видове (NIS) – разработване на препоръки относно новонаблюдавани NIS в Черно море; оценка на потенциалните екологични и рибарски въздействия.

6. Дребномащабен риболов (SSF) – отчитане на специфичните характеристики на дребномащабния риболов в Черно море; прилагане на GFCM RPOA-SSF; препоръки за защита на SSF и повишаване на добавената стойност на улова.
 7. Любителски риболов – оценка на текущото състояние (запаси, уреди, техники, правни рамки, лицензиране/регистрация и докладване на улова); оценка на взаимодействията с търговския риболов; предоставяне на препоръки; участие в пилотния проект на GFCM за любителски риболов в сътрудничество с органите на държавите членки.
 8. Дигитализация в рибарството – насърчаване на цифрови решения за мониторинг и управление на рибарството; предоставяне на препоръки.
 9. Регионално сътрудничество – засилване на сътрудничеството с Черноморската комисия (BSC) и Организацията за черноморско икономическо сътрудничество (BSEC).
 10. Участие на заинтересованите страни в управленските планове за морски защитени зони (МЗЗ/МРА) – активно участие на всички релевантни заинтересовани страни, по-специално риболовния сектор, в планирането на МРА; насърчаване на участващо управление; предоставяне на препоръки.
 11. Определяне на зони с ограничен риболов – идентифициране на зони, в които могат да бъдат разрешени традиционни, силно селективни риболовни методи; предоставяне на препоръки.
 12. Мониторинг на възникващи предизвикателства – оценка на въздействието на променящите се условия на морска сигурност в Черно море; ефекти от волатилността на цените на горивата; стратегии за енергиен преход и декарбонизация на флота; идентифициране на потенциални механизми за финансова подкрепа (вкл. по ЕМФРП/ЕМФАФ и други инструменти) за риболовния сектор.
- Конкурентоспособна, иновативна и устойчива синя икономика за Черно море:**
13. Активно участие в определянето и прилагането на морското пространствено планиране, подпомагане на Румъния и България при установяването на съвместни мерки за предотвратяване на потенциални конфликти между различни морски дейности и за справяне с конкуренцията за пространство, особено във връзка с бъдещото развитие на вятърни паркове.
 14. Насърчаване и подкрепа за развитието на възстановителна аквакултура в региона, с фокус върху калкан и есетрови видове, в рамките на Демонстрационните центрове по аквакултура на GFCM.
 15. Провеждане на социално-икономически оценки на рибарството, насочено към калкан, миди, цаца, бодлива акула, червен кефал и рапана в двете държави членки.

2. Приоритети на работа, определени за всяка работна група и фокус група (където е приложимо)

Работни групи

- WG1 – Иновации в риболовните уреди и технологии. Селективност на риболовните уреди и методи за намаляване на въздействието им върху морските местообитания и видове.

- WG2 – Принос на риболовния сектор към кръговата икономика/синята икономика. Потенциал за декарбонизация на риболова в контекста на стратегията на ЕС за енергиен преход.
- WG3 – Стратегическо развитие, дигитализация и технологични иновации за устойчив и ефективен риболов.
- WG4 – Регионално развитие на сектора на рибарството и аквакултурите и партньорства с други икономически сектори.
- WG5 – Управление на запасите и общо допустими улови (ОДУ) за видовете в Черно море.
- WG6 – Междусекторно сътрудничество и интегрирано управление за продоволствена сигурност. Връзки с пристанища, логистика и хранителната верига.

Фокус групи

- FG1 – Управление на отпадъците в риболовните дейности; събиране и рециклиране на отпадъци, генерирани от риболовни операции.
- FG2 – Модернизация и иновации на риболовния флот. Алтернативно оборудване и нови технологии за устойчив риболов.
- FG3 – Социално-икономическа устойчивост на риболовните общности. Ограничения и предизвикателства. Работна сила, обучение и привлекателност на сектора на рибарството и аквакултурите.
- FG4 – Адаптиране на черноморското рибарство към изменението на климата: мониторинг на екологичните промени в Черно море, въздействия върху рибните ресурси и мерки за адаптация за общностите и индустрията.
- FG5 – Селективност и намаляване на прилова. Технически мерки за намаляване на прилова.

Други въпроси от интерес (ако има)

1. Междуинституционално сътрудничество

BISAC ще поддържа тясно сътрудничество и ще продължи съвместната си работа с Европейската комисия (ЕК), Европейския парламент, GFCM, EFCA, консултативните съвети на ЕС, научните комитети и консултативните органи на ЕС и на двете държави членки, органите на държавите членки, националните научноизследователски институти и свързаните проекти.

2. Сътрудничество с научни и изследователски институти

BISAC ще си сътрудничи тясно с научната общност по въпроси, свързани с изхвърлянията и задължението за разтоварване, техническите мерки и подобряването на селективността при прилова на уязвими видове. BISAC ще подпомага, в рамките на своя капацитет, проекта BlackSea4Fish.

3. Сътрудничество с други консултативни съвети

През 2026 г. BISAC ще възобнови дейността си за засилване на обмена на опит с други консултативни съвети чрез посещения, общи срещи и съвместни действия.

BISAC ще се фокусира върху тези въпроси в рамките на планираните си срещи и ще надгражда постигнатото от работните групи.

Планирани препоръки за 2026 :

№	Въпрос/тема	Връзка с ОПОР	РГ/ФГ – източник	Планирана дата на приемане
1	Управление на запасите и допустимите улови за търговските видове в Черно море	Чл. 7, §1, б) – цели за опазване и устойчиво използване на запасите и мерки за минимизиране на въздействието на риболова върху морската среда	WG5 – Управление на запасите и общо допустими улови (ОДУ) за видовете в Черно море	март
2	Модернизация на флота и въвеждане на алтернативни технологии за устойчив риболов в Черно море	(33) Държавите членки следва да насърчават отговорния риболов чрез стимули за оператори, които риболовстват по най-малко вреден за околната среда начин и носят най-големи ползи за обществото	FG2 – Модернизация и иновации на риболовния флот; алтернативно оборудване и нови технологии за устойчив риболов	март
3	Управление и рециклиране на риболовни отпадъци в черноморските пристанища и риболовни общности	Чл. 7 – мерки за опазване и устойчиво използване на морските биологични ресурси	FG1 – Управление на отпадъците в риболовните дейности; събиране и рециклиране на отпадъци от риболовни операции	април
4	Междусекторно сътрудничество и пристанищна логистика за продоволствена сигурност в Черноморския регион	Чл. 2, §5, ж) – принос към ефективен и прозрачен вътрешен пазар за продукти от рибарството и аквакултурите и равнопоставеност на пазара в Съюза	WG6 – Междусекторно сътрудничество и интегрирано управление; връзки с пристанища, логистика и хранителната верига	април

5	Повишаване на социално-икономическата устойчивост на риболовните общности в Румъния и България	Чл. 2, §5, и) – насърчаване на крайбрежните риболовни дейности, като се отчитат социално-икономическите аспекти	FG3 – Социално-икономическа устойчивост на риболовните общности; работна сила, обучение и привлекателност на сектора	май
6	Иновации в риболовните уреди и технологии за опазване на черноморските екосистеми	Чл. 7 – мерки за опазване и устойчиво използване на морските биологични ресурси	WG1 – Иновации в риболовните уреди и технологии; FG5 – Селективност и намаляване на прилова	юни
7	Адаптиране на рибарството към изменението на климата и опазване на рибните ресурси в Черно море	Чл. 7 – мерки за опазване и устойчиво използване на морските биологични ресурси	FG4 – Адаптиране на черноморското рибарство към изменението на климата	октомври
8	Дигитализация и технологии за ефективен и устойчив риболов в Черно море	Чл. 7 – мерки за опазване и устойчиво използване на морските биологични ресурси	WG3 – Стратегическо развитие, дигитализация и технологични иновации за устойчив и ефективен риболов	ноември

Планирано участие в обществени консултации на Европейската комисия

Тема/предмет	Връзка с ОПОР	Краен срок за проучването на ЕС (ако е наличен)	Планирана дата за приемане (ако е налична)
Съгласно календара на ЕК и темите от интерес за BISAC		-	-

Планиране на срещите на BISAC

ПЛАНИРАНЕ НА СРЕЩИТЕ НА BISAC (01.01.2026 – 31.12.2026)

№	Дата	Теми/предмет на срещата	Вид среща	Участие на ЕК	При поискване участие на ЕК – конкретни въпроси	Приоритет*
1	25.02.2026	WG5 – Управление на запасите и общо допустими улови (ОДУ) за видовете в Черно море	хибридна	да		1
2	25.02.2026	FG2 – Модернизация и иновации на риболовния флот; алтернативно оборудване и нови технологии за устойчив риболов	хибридна	да		2
3	26.02.2026	УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ	хибридна	да	Представяне на одиторски сертификат за извършения одит за 2025 г.; окончателен отчет за дейността за 2025 г.	1
4	25.03.2026	FG1 – Управление на отпадъците в риболовните дейности; събиране и рециклиране на отпадъци от риболовни операции	хибридна	да		1
5	25.03.2026	WG6 – Междусекторно сътрудничество и интегрирано управление за продоволствена сигурност; връзки с пристанища, логистика и хранителната верига	хибридна	да		3

6	26.03.2026	ОБЩО СЪБРАНИЕ	хибридна	не	Одобрение на одита за 2025 г.; окончателен отчет за дейността; актуализиран списък на членовете	
7	13.05.2026	FG3 – Социално-икономическа устойчивост на риболовните общности; ограничения и предизвикателства	хибридна	да		2
8	14.05.2026	WG4 – Регионално развитие на сектора на рибарството и аквакултурите и партньорства с други икономически сектори	хибридна	да		2
9	21-22.05.2026	Европейски морски ден	Лимасол, Кипър			
10	10.06.2026	WG1 – Иновации в риболовните уреди и технологии; селективност на уредите и методите	хибридна	да		1
11	11.06.2026	FG5 – Селективност и намаляване на прилова; технически мерки	хибридна	да		2
12	16.09.2026	FG4 – Адаптиране на черноморското рибарство към изменението на климата	хибридна	да		2
13	17.09.2026	УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ	хибридна	да	Подготовка на ОС; представяне на дейностите през 2026 г.;	3

					предложения за 2027 г.	
14	14.10.2026	ОБЩО СЪБРАНИЕ	хибридна	да	Приемане на Работната програма за 2027 г.; приемане на проектобюджет за 2027 г.	2
15	15.10.2026	WG3 – Стратегическо развитие, дигитализация и технологични иновации за устойчив и ефективен риболов	хибридна	да		1
16	11.2026	49-та годишна сесия на GFCM	планирана			
17	18.11.2026	WG2 – Кръгова/синя икономика и потенциал за декарбонизация на риболова в контекста на стратегията на ЕС за енергиен преход	хибридна	да		2

* (от 1 до 4) (1 = най-висок приоритет)